



Partneri Srbija
Svetozara Markovića 60
Beograd, Srbija
Tel: + 381 11 32 31 551, 32 31 552
www.partners-serbia.org
office@partners-serbia.org

Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti

Bulevar kralja Aleksandra 15

11000 Beograd

Predmet: Problem u oblasti proaktivne transparentnosti pravosuđa - Inicijativa za preispitivanje odgovornosti u vezi sa članovima 39. i 46. Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja

Poštovani gospodine Marinoviću,

Organizacija Partneri Srbija sprovodi godišnja istraživanja o transparentnosti sudova i tužilaštava u Srbiji. Istraživanje obuhvata i analizu sadržaja informatora o radu ovih institucija. Ove godine sprovedena je analiza informatora o radu sudova i tužilaštava na Portalu „Jedinstveni informacioni sistem informatora o radu“ (u daljem tekstu Portal), u periodu od 01. avgusta do 08. avgusta 2023. godine.

Istraživački uzorak je činilo 30 % osnovnih sudova (ukupno 20 sudova) i 30% osnovni tužilaštava (ukupno 18 tužilaštava), koji su birani na osnovu geografskog položaja, stepena razvijenosti lokalne samouprave, kao i broja stanovnika. Pored navedenog, u uzorak su uključeni i svi viši sudovi i tužilaštava koja procesuiraju slučajeve povezane sa korupcijom. Radi se o specijalnim odeljenjima viših sudova i tužilaštava za suzbijanje korupcije u Nišu, Novom Sadu, Kraljevu i Beogradu, posebnom odeljenju Višeg suda u Beogradu za organizovani kriminal i Tužilaštvu za organizovani kriminal.

Analizom sadržaja informatora o radu koji su dostupni na Portalu utvrdili smo sledeće:

- Od 20 osnovnih sudova iz uzorka 8 je poslednji put ažuriralo informatore o radu na Portalu u 2022. godini.
- Samo jedan sud ima ažurirane sve kategorije podataka u informatoru o radu, međutim ovom sudu nedostaju dve kategorije podataka: organigram i podaci o sistematizaciji radnih mesta.
- Ostalih 11 sudova, za čije informatore o radu na Portalu stoji da su ažurirani u toku 2023, nemaju ažurirane sve kategorije podataka.
- Od 18 osnovnih tužilaštava koja su činila uzorak, 5 tužilaštava je poslednji put ažuriralo informatore o radu u 2022. godini;

- Jedno osnovno tužilaštvo nije objavilo informator o radu na Portalu, a na sajtu tužilaštva se nalazi informator o radu za 2018. godinu;
- Samo jedano osnovno tužilaštvo ima ažurirane sve kategorije podataka u informatoru o radu, međutim, nedostaju dve kategorije podataka: organigram i podaci o sistematizaciji radnih mesta.
- Od preostalih 11 za čije informatore o radu na Portalu stoji da su ažurirani u toku 2023, nijedno tužilaštvo nema ažurirane sve kategorije podataka.
- Od 4 viša suda iz uzorka, samo jedan viši sud je ažurirao sve podatke u informatoru o radu u 2023; jedan viši sud je to uradio delimično, jedan viši sud nije ažurirao podatke u informatoru o radu u 2023; a jedan viši sud uopšte nije objavio informator o radu na Portalu.
- Od 5 viših tužilaštava¹, 3 viša tužilaštva su poslednji put ažurirala podatke u 2022. godini.
- Dva viša tužilaštva za čije informatore o radu na Portalu stoji da su ažurirani u toku 2023, nemaju ažurirane sve kategorije podataka.

Najčešće su nedostupni ili nisu ažurirani finansijski podaci za 2023. godinu, planovi javnih nabavki za 2023. godinu, sistematizacija radnih mesta, informacije o sprovođenju javnih nabavki za 2023. godinu, podaci o pruženim uslugama u prethodnoj i tekućoj godini, informacije o izveštajima, planovima rada, itd.

Kako je Zakonom o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja, u članu 46. propisano da je propuštanje izrade i ažuriranja informatora o radu prekršaj, pozivamo Poverenika da primeni svoja ovlašćenja i utvrdi odgovornost zbog propuštanja organa vlasti da ažuriraju informatore o radu, odnosno zbog toga što nisu objavili informator o radu na Portalu.

U prilogu ovog dokumenta nalazi se tabela sa podacima za sve institucije iz uzorka, stoga pozivamo Poverenika da ove podatke proveri, utvrdi postojanje prekršaja i kazni rukovodioce, tamo gde se utvrdi da podaci iz informatora o radu nisu ažurirani u skladu sa članom 39. Zakona, koji obavezuje organe javne vlasti da sve promene unesu u informator o radu najkasnije 30 dana od nastanka istih, odnosno u situacijama gde utvrdi da institucija nije objavila informator o radu.

Pravo na slobodan pristup informacijama od javnog značaja je kao pravo garantovano Ustavom i Zakonom o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja, čijim izmenama je stvoren preduslov za unapređene proaktivne transparentnosti institucija. Proaktivnim objavljivanjem informacija, povećava se dostupnost informacija i poverenje građana u institucije, a istovremeno smanjuje potreba za reaktivnim postupanjem i razmatranjem pojedinačnih zahteva za pristup informacijama. Istraživanja civilnog sektora pokazuju da se institucije sve više zatvaraju, i da je jako teško doći do informacija o radu organa javne vlasti, posebno onih koje se odnose na potrošnju javnih sredstava. Stoga smatramo da je od izuzetne važnosti da Poverenik primenjujući ovlašćenja dobijena izmenama Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja utiče na unapređenje prakse institucija u oblasti proaktivne transparentnosti.

¹ Uključeni i rezultati za Tužilaštvo za organizovani kriminal.

Molimo Poverenika da nas izvesti o rezultatima sprovedenih aktivnosti, i napominjemo da ćemo sve prikupljene informacije uključiti u publikaciju „Analizu stanja transparentnosti i otvorenosti pravosudnih organa“, koja će biti objavljena krajem septembra 2023. godine.

U prilogu ovog dopisa:

Tabela sa informacijama o sudovima i tužilaštvima iz uzorka.

11.08.2023. godine

U Beogradu.

Partneri za demokratske promene Srbija



Izvršna direktorka Ana Toskić Cvetinović

Svetozara Markovića 60, Beograd

Telefon: 011 3231551

E-mail: office@partners-serbia.org